

ใบแจ้งข่าว

อัยการสูงสุดของเยอรมนีปฏิเสธไม่สืบสวนคดีอาชญากรรมอันร้ายแรงในเมียนมา ด้านฟอร์ตี้ฟายไรต์มุ่งมั่นทำงานยุติการลอบยวบพันผิดต่อไป

อัยการสูงสุดของเยอรมนีไม่รับคำร้องในคดีอาญาต่อนายพลทหารเมียนมาฐานก่ออาชญากรรมอันร้ายแรงอย่างต่อเนื่อง

(กรุงเทพฯ, 30 พฤศจิกายน 2566)—สำนักงานอัยการสูงสุดแห่งสหพันธรัฐเยอรมนีมีคำสั่งไม่ดำเนินการสืบสวนกรณีฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมสงคราม และอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ ที่เกิดขึ้นในเมียนมา ตามคำร้องความยาว 215 หน้า ที่ฟอร์ตี้ฟายไรต์และผู้ร้องจากเมียนมา 16 คน ได้ยื่นต่อพนักงานอัยการเมื่อเดือนมกราคม ฟอร์ตี้ฟายไรต์กล่าวในแถลงการณ์ที่เผยแพร่ในวันนี้

ตามคำร้องที่ยื่นเมื่อเดือนมกราคม 2566 ภายใต้หลักการเขตอำนาจศาลสากล กล่าวหาว่านายพลทหารระดับสูงของกองทัพเมียนมาและบุคคลอีกจำนวนหนึ่ง มีส่วนรับผิดชอบในการกระทำอันเป็นการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ และอาชญากรรมสงครามต่อชาวโรฮีนจาในปี 2559 และ 2560 รวมถึงอาชญากรรมต่อมนุษยชาติที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ ภายหลังจากการรัฐประหารของกองทัพเมียนมา เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2564

“การตัดสินใจของพนักงานอัยการเป็นเรื่องที่น่าผิดหวังอย่างยิ่ง” แมทธีว สมิธ ประธานคณะกรรมการบริหารของฟอร์ตี้ฟายไรต์กล่าว “เรายังคงมั่นใจในน้ำหนักรายงานหลักฐาน และเหตุผลทางกฎหมายที่สนับสนุนคำร้องนี้ อันที่จริงแล้ว สำนักงานอัยการสูงสุดของเยอรมนีได้ระบุอย่างชัดเจนว่า การตัดสินใจของพวกเขาไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสารัตถะหรือน้ำหนักของพยานหลักฐานในคดี”

สำนักงานอัยการสูงสุดแห่งเยอรมนีได้แจ้งให้ฟอร์ตี้ฟายไรต์ทราบเมื่อเดือนที่แล้ว ถึงคำสั่งไม่ทำการสืบสวนคดี โดยอ้างเหตุผลหลักคือ กลุ่มผู้ต้องสงสัยไม่ได้อยู่ในเยอรมนี และมีความเชื่อว่าการสืบสวนจะเป็นการทำงานที่ซ้ำซ้อนกับกลไกสอบสวนอิสระกรณีเมียนมา (“IIMM”) ที่อยู่ระหว่างการดำเนินงาน

“ตอนที่ยื่นคำร้อง เรารู้อยู่แล้วว่า พลเอกอาวุโส มินอ่องหล่าย และบุคคลอื่นที่ต้องรับผิดชอบต่ออาชญากรรมอันโหดร้ายในเมียนมา ไม่ได้อยู่ในเยอรมนี ซึ่งตามกฎหมายเยอรมนีไม่ได้กำหนดให้ที่อยู่ของผู้ต้องหาเป็นเงื่อนไขในการสืบสวนคดี เราไม่คาดคิดว่าปัจจัยดังกล่าวจะส่งผลให้พนักงานอัยการตัดสินใจไม่สืบสวนข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานที่ได้นำเสนอไปแล้ว” แมทธีว สมิธกล่าว “เรายังตระหนักว่า กลไก IIMM นั้นกำลังดำเนินการอย่างแข็งขัน เพื่อรวบรวมและเก็บรักษาพยานหลักฐาน และเราก็คาดหวังว่าทางการเยอรมนีจะใช้ และให้นำหนักกับการทำงานของกลไก IIMM เพื่อการป้องกันคดีในอนาคต ซึ่งนั่นเป็นจุดประสงค์หลักของกลไก IIMM คำสั่งอัยการบางส่วนดูเหมือนว่าจะขัดกับเป้าหมายของหลักการเขตอำนาจศาลสากลของเยอรมนีเสียเอง”

พนักงานอัยการได้ยกกรณีที่มีนอ่องหล่ายและผู้กระทำผิดที่มีรายชื่อในคำร้องไม่ได้อยู่ในเยอรมนี เป็นปัจจัยชี้ขาดในคำตัดสิน อย่างไรก็ตาม ประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาทำให้เห็นแล้วว่า บุคคลที่มีส่วนรับผิดชอบต่ออาชญากรรมอันโหดร้ายมักลอบยวบพันจากการจับกุม กระทั่งเมื่อลมทางการเมืองเปลี่ยนทิศ และเงื่อนไขต่าง ๆ เปลี่ยนไป จึงจะนำตัวพวกเขาเข้าสู่กระบวนการส่งผู้ร้ายข้ามแดน กระบวนการไต่สวน ตลอดจนได้รับโทษในชั้นศาลได้ ฟอร์ตี้ฟายไรต์กล่าว

กฎหมายเยอรมนียังมีช่องทางที่จำกัดในการอุทธรณ์คำสั่งตามดุลพินิจของพนักงานอัยการ ที่จะไม่สั่งสืบสวนหรือไม่สั่งฟ้องคดี ตามนัยของมาตรา 153f ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อย่างไรก็ตาม กลุ่มบรรณกรหลายฝ่ายในเยอรมนี เช่น ศูนย์ยุโรปเพื่อรัฐธรรมนุษย์และสิทธิมนุษยชน (ECCHR) ต่างมีข้อเสนอแนะให้ปฎิรูปกฎหมายเพื่อให้สามารถทำการอุทธรณ์ทบทวนคำสั่งของอัยการได้

“แม้เราจะผิดหวังอย่างมาก แต่การตัดสินใจของพนักงานอัยการเน้นให้เห็นความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องมีการดำเนินงานระหว่างประเทศอย่างแท้จริง เพื่อจะนำมาซึ่งการป้องกันต่ออาชญากรรมที่กำลังเกิดขึ้นในเมียนมา” แมทธีว สมิธกล่าว

ใบแจ้งข่าว

“เราขอขอบคุณพนักงานอัยการที่ชี้แจงว่า รัฐบาลเยอรมนีอยู่ระหว่างการประสานงานเพื่อรวบรวมและเก็บรักษาพยานหลักฐานเกี่ยวกับอาชญากรรมในเมียนมา และการตัดสินใจของพนักงานอัยการไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับน้ำหนักของพยานหลักฐานที่เราได้เสนอไป เรายังคงดำเนินงานต่อไปเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบต่ออาชญากรรมร้ายแรงที่เกิดขึ้นในเมียนมา ซึ่งตอนนี้เรากำลังอยู่ระหว่างการผลักดันยุทธศาสตร์ใหม่ร่วมกับผู้รอดชีวิตและบุคคลอื่น ๆ ในประเด็นดังกล่าว ทีมของฟอร์ตี้ไฟว์ไรต์กำลังขยายตัว และเรามีความแว่วแว่นมากขึ้นที่จะยุติและเยียวยาแก้ไขความทารุณโหดร้ายเช่นนี้”

ในบรรดาผู้ร้อง 16 คนซึ่งเป็นผู้ยื่นคำร้องนี้ต่อเยอรมนี ร่วมกับฟอร์ตี้ไฟว์ไรต์ ครั้งหนึ่งเป็นผู้รอดชีวิตจาก การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวโรฮิงจา และ “ปฏิบัติการกวาดล้าง” ของกองทัพเมียนมาในรัฐยะไข่ในปี 2559 และ 2560 ที่เหลืออีก ครั้งหนึ่งเป็นผู้รอดชีวิตจากอาชญากรรมอันโหดร้ายภายหลังการทำรัฐประหารที่เกิดขึ้นตามรัฐและภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศระหว่างปี 2564 และ 2565

ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา รัฐบาลมีส่วนปลุกความเกลียดชังต่อชาวโรฮิงจาในเมียนมา การยื่นคำร้องตามหลักการเขตอำนาจศาลสากลคดีนี้ จึงถือเป็นความพยายามแสวงหาความยุติธรรมครั้งแรก ๆ ที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างชาวโรฮิงจาและผู้รอดชีวิตจากกลุ่มชาติพันธุ์อื่นในเมียนมา โดยผู้ร้องประกอบด้วยผู้หญิงหกคน และผู้ชาย 10 คน รวมทั้งชาวอาระกัน (รัฐยะไข่), ชาวพม่า, ชาวจีน, ชาวกะเหรี่ยง, ชาวคะเรนนี, ชาวมอญ และชาวโรฮิงจา โดยหากสำนักงานอัยการสูงสุดเริ่มการสอบสวนและสั่งฟ้องคดีนี้ กระบวนการดังกล่าวย่อมจะถือเป็นการฟ้องคดีเป็นครั้งแรกต่ออาชญากรรมที่กองทัพกระทำต่อชาวโรฮิงจาในปี 2559 และ 2560 และอาชญากรรมที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ ภายหลังการทำรัฐประหารที่โหดร้ายในเดือนกุมภาพันธ์ 2564

ผู้ยื่นคำร้องสองคนในคดีนี้ ได้แก่ “M.K.” (ไม่ใช่ตัวย่อของชื่อจริง) และนิกกี ไดอามอนด์ ปัจจุบันอาศัยอยู่ในเยอรมนี และมีทนายความชาวเยอรมันที่ช่วยว่าความตามคำร้องนี้

ไม่มีเหตุผลที่ทำให้เชื่อได้ว่า การตัดสินใจครั้งนี้จะส่งผลกระทบต่อการยื่นคำร้องตามเขตอำนาจศาลสากล ทั้งในเยอรมนี หรือที่อื่น ๆ ในอนาคต ฟอร์ตี้ไฟว์ไรต์กล่าว

อาชญากรรมที่ผู้กระทำลายนวลพันผิดอย่างสิ้นเชิงในเมียนมา ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับการสังหาร การข่มขืนกระทำชำเรา การทรมาน การคุมขัง การทำให้สูญหาย การประหารชีวิต และการกระทำอย่างอื่นที่ถือว่าเป็นการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ และอาชญากรรมสงคราม ในถ้อยแถลงที่เผยแพร่ในวันนี้ ฟอร์ตี้ไฟว์ไรต์เรียกร้องให้รัฐภาคีสหประชาชาติ “ใช้มาตรการที่เป็นผล รวมทั้งประสานงานระหว่างรัฐบาล ยุติอาชญากรรมที่โหดร้ายเหล่านี้ เพื่อจับกุมบุคคลที่รับผิดชอบ และเพื่อเอาผิดกับพวกเขา”

พยานหลักฐานที่รวบรวมและมีบันทึกข้อมูลในคำร้องที่ถูกยกครั้งนี้จะไม่สูญเปล่า ฟอร์ตี้ไฟว์ไรต์จะนำส่งข้อมูลเหล่านี้ให้กับกลไก IIMM และช่องทางอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยทั้งหมดจะต้องได้รับคำอนุญาตจากผู้ร้องและจะดำเนินการด้วยความเหมาะสม เพื่อให้มีการเก็บรักษา และหากเป็นไปได้เพื่อเอาผิดกับผู้ที่ก่ออาชญากรรมที่โหดร้ายเหล่านี้

ในแถลงการณ์ที่เผยแพร่ในวันนี้ ฟอร์ตี้ไฟว์ไรต์มีข้อสังเกตถึง “ปัญหาการลายนวลพันผิดอย่างต่อเนื่องของกองทัพเมียนมาต่ออาชญากรรมระหว่างประเทศ รวมทั้งการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมสงคราม และอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ” ที่กระทำต่อ “พลเรือนผู้บริสุทธิ์หลายล้านคน” ซึ่งตอนท้ายของแถลงการณ์ระบุว่า “ฟอร์ตี้ไฟว์ไรต์มีเจตจำนงที่จะใช้ช่องทางทุกอย่างที่มีอยู่” เพื่อประกันให้เกิดความรับผิดชอบ “อย่างรวดเร็วและเป็นผล”

Covington & Burling LLP ซึ่งมีสำนักงานที่กรุงวอชิงตันดีซี เยอรมนี และที่อื่น ๆ เป็นทนายความให้กับฟอร์ตี้ไฟว์ไรต์ในการนี้

ใบแจ้งข่าว

รายละเอียดและข้อมูลพื้นฐานเพิ่มเติม

เขตอำนาจศาลสากล เป็นหลักการด้านกฎหมาย ซึ่งให้อำนาจกับรัฐในการสั่งฟ้องคดีต่อบุคคลที่รับผิดชอบต่ออาชญากรรมที่การุณในวงกว้าง รวมถึงการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ และอาชญากรรมสงคราม ไม่ว่าอาชญากรรมนั้นจะเกิดขึ้นที่ใด หรือไม่ว่าผู้กระทำความผิดหรือผู้เสียหายเป็นบุคคลสัญชาติใด เขตอำนาจศาลสากลเป็นหลักการที่มักใช้กับ “อาชญากรรมระหว่างประเทศ” ซึ่งมีความร้ายแรงอย่างมาก จนถือได้ว่าเป็นความผิดต่อประชาคมระหว่างประเทศทั้งมวล

ในวันที่ 20 มกราคม 2566 พอร์ตีฟายไรต์ และผู้รอดชีวิต 16 คนจากกลุ่มชาติพันธุ์หลายกลุ่มในเมียนมา ได้ยื่น **คำร้องคดีอาญาต่อสำนักงานอัยการสูงสุดของเยอรมนี** ตามหลักการเขตอำนาจศาลสากล เพื่อเอาผิดกับนายพลทหารระดับสูงของเมียนมาและบุคคลอื่น ในข้อหาการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์, อาชญากรรมสงคราม และอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ คำร้องมีความยาว 215 หน้า และภาคผนวกความยาวกว่า 1,000 หน้าครอบคลุมพยานหลักฐาน เพื่อสนับสนุนการสอบสวนและการฟ้องคดีของสำนักงานอัยการสูงสุด ต่อผู้มีส่วนรับผิดชอบต่อการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์, อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ และอาชญากรรมสงครามต่อชาวโรฮิงจาในปี 2559 และ 2560 รวมทั้งอาชญากรรมต่อมนุษยชาติที่เกี่ยวข้องกับการทำรัฐประหารของรัฐบาลทหารเมียนมาในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564

ในวันที่ 11 ตุลาคม 2566 สำนักงานอัยการสูงสุดแจ้งต่อพอร์ตีฟายไรต์ว่า จะไม่ดำเนินการสอบสวนตามอาชญากรรมที่กล่าวหาในคำร้อง ในจดหมายของพนักงานอัยการระบุถึงเหตุผลสำคัญสองประการที่ไม่ดำเนินการสอบสวนเรื่องนี้ ซึ่งล้วนแต่ไม่เกี่ยวข้องกับน้ำหนักของพยานหลักฐานที่เราได้เสนอไป

โดยหลักแล้ว พนักงานอัยการใช้ดุลพินิจในการสั่งฟ้องคดี ตามประมวลกฎหมายว่าด้วยอาชญากรรมต่อกฎหมายระหว่างประเทศเยอรมนี ซึ่งอยู่ภายใต้มาตรา 153f ย่อหน้า 1 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งกล่าวว่า พนักงานอัยการอาจไม่รับฟ้อง กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้อยู่ในเยอรมนี และไม่คาดว่าจะได้มาอยู่ในเยอรมนี นอกจากนี้ พนักงานอัยการยังกล่าวถึงการสอบสวนที่กำลังดำเนินอยู่ของกลไก IIMM และมีข้อสังเกตว่า การสอบสวนของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายเยอรมนีจะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์เพิ่มเติม พนักงานอัยการมีข้อสังเกตเป็นการเฉพาะว่า เยอรมนีได้ให้ความสนับสนุนต่อการดำเนินงานสอบสวนของ IIMM มาตลอด

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดต่อ:

กวานี นาคราชาบัตร, เจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวน, พอร์ตีฟายไรต์
ภาษา: อังกฤษ, ฮินดี

โทร: +91 80 7323 7136 (Signal)

อีเมล: Pavani.Nagarajabhat@FortifyRights.org

ทวิตเตอร์: [@Curly_Friess](https://twitter.com/Curly_Friess), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)

ซอว์ วิน, ผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชน, พอร์ตีฟายไรต์

ภาษา: English, Rohingya, Burmese

โทร: +66 95 979 9155 (WhatsApp; Signal)

อีเมล: Zaw.Win@FortifyRights.org

ทวิตเตอร์: [@ZawWin484](https://twitter.com/ZawWin484), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)

ใบแจ้งข่าว

จอห์น ควินลีย์ เดอะ เติร์ด, ผู้อำนวยการ, พอร์ตตี้ฟายไรต์

ภาษา: อังกฤษ

โทร: +66 62 814 1130 (WhatsApp)

อีเมล: John.Quinley@FortifyRights.org

ทวิตเตอร์: [@john_hq3](https://twitter.com/john_hq3), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)

แมทธิว สมิธ, ผู้บริหาร, พอร์ตตี้ฟายไรต์

ภาษา: อังกฤษ

โทร: +66 85 028 0044 (Signal; WhatsApp)

โทร: +1 202 503 8032 (U.S.)

อีเมล: Matthew.Smith@FortifyRights.org

ทวิตเตอร์: [@MatthewFSmith](https://twitter.com/MatthewFSmith), [@FortifyRights](https://twitter.com/FortifyRights)